

ACSygn. akt I C 80/18

Dnia 27 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Małgorzata Franczak – Opiela

Protokolant : prot. sąd. Katarzyna Kulpa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 września 2018 r. w N.

sprawy z powództwa B. B. (1)

przeciwko (...) Spółka z o.o. z siedzibą w N.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 5 417,00 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 80/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27.09.2018 roku

Powód B. B. (1) pozwem inicjującym niniejsze postępowanie skierowanym przeciwko (...) sp. z o.o. w N. domagał się uznania za bezskuteczną w stosunku do niego umowy sprzedaży nieruchomości zawartej pomiędzy dłużnikiem P. W. (1), a stroną pozwaną - (...) sp. z o.o. dotyczącej nieruchomości położonej w miejscowości Z., gmina Ł., dla której Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, Wydział VI Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) zawartej w dniu 25 marca 2016 r. w formie aktu notarialnego Rep. A nr (...) sporządzonego przed notariuszem K. K. w N., z uwagi na pokrzywdzenie powoda i celem ochrony jego wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, I Nc 36/15 z dnia 15 kwietnia 2015 r.

Uzasadniając pozew powód podał, że zawarł w dniu 5 lutego 2013 r. umowę pożyczki z P. W. (1) i R. W.. Udzielił im pożyczki na kwotę 165.000 zł z terminem zwrotu do dnia 4 marca 2014 r. Ponieważ pożyczka nie została zwrócona w ustalonym terminie powód wystawił weksel, którym dysponował jako zabezpieczenie płatności i na tej podstawie skierował do sądu sprawę o zapłatę z weksla przeciwko P. W. (1). Następnie uzyskał tytuł wykonawczy przeciwko P. W. (1) w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Nowym Sączu, wydanego w dniu 15 kwietnia 2015 r. sygn. akt I Nc 36/15, który został zaopatrzony klauzulą wykonalności. Wierzytelność powoda powstała w latach 2014 – 2015. Powód podał, że w oparciu o tytuł wykonawczy wszczął w dniu 2 marca 2016 r. przeciwko dłużnikowi P. W. (1) postępowanie egzekucyjne. Postępowanie to prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu J. J. pod sygn. akt KM 291/16. Egzekucja na dzień dzisiejszy jest całkowicie bezskuteczna. W trakcie postępowania egzekucyjnego wierzyciel został poinformowany przez Komornika pismem z dnia 14 kwietnia 2016 r. o nieruchomościach będących własnością lub współwłasnością dłużnika. Z żadnej ze wskazanych przez komornika nieruchomości dłużnika powód nie może jednak skutecznie prowadzić postępowania egzekucyjnego. W szczególności nieruchomość objęta księgą wieczystą nr (...) stanowiąca działkę nr (...) położona w miejscowości C. jest częściowo zabudowana budynkiem domu weselnego. Jednocześnie część tego budynku posadowiona jest na działce nr (...) objętej księgą wieczystą nr (...), która do działki nie jest własnością dłużnika P. W. (1), a stanowi własność pozwanej spółki (...) Spółka z o.o., w której P. W.

(1) jest współnikiem i członkiem zarządu. Powód został poinformowany o niemożności dokonania opisu i oszacowania ww. nieruchomości. Ponadto nieruchomość objęta księgą wieczystą (...), stanowiąca działki nr (...) położona w miejscowości K. - zgodnie z treścią tej księgi wieczystej stanowi współwłasność na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej P. i J. W. mimo, że według oświadczenia dłużnika między małżonkami została zniesiona wspólność majątkową małżeńską. Na dzień dzisiejszy powód nie może więc prowadzić egzekucji z udziału należącego do dłużnika P. W. (1) w tej nieruchomości. Dalej powód wskazał, że nieruchomość objęta księgą wieczystą (...), stanowiąca działki nr (...) położona w miejscowości Z., będąca przedmiotem niniejszego postępowania nie jest własnością dłużnika P. W. (1) i dlatego nie może prowadzić z niej egzekucji. Nieruchomość ta stanowi własnością pozwanej (...) sp. z o.o. i została nabyta przez tą spółkę od dłużnika na podstawie umowy sprzedaży zawartej w dniu 25 marca 2016 r. W ocenie powoda dłużnik P. W. (1) celem udaremnienia jego zaspokojenia dokonał czynności zmierzającej do wyzbycia się swojego majątku. Działania te polegały na sprzedaży nieruchomości będącej jego wyłączną własnością na rzecz powiązanej z nim osobowo i kapitałowo spółki prawa handlowego. Dłużnik P. W. (1) jest bowiem współnikiem pozwanej spółki i z tego tytułu posiada 6.600 udziałów o wartości nominalnej 330.000 zł. Ponadto dłużnik jest Prezesem Zarządu pozwanej spółki. Dłużnik P. W. (1) działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, ponieważ posiadał pełną świadomość na temat swoich istniejących i wymagalnych zobowiązań, w szczególności tych wynikających z umowy pożyczki z dnia 5.02.2013 roku. Zdawał sobie zatem sprawę z tego, że na skutek zbycia nieruchomości może dojść do niemożności zaspokojenia się powoda z jego majątku. W ocenie powoda nie ulega wątpliwości, że dłużnik stał się na skutek wyzbycia swojej nieruchomości niewypłacalny w stopniu wyższym niż był przed dokonaniem tej czynności (art. 527 par 2 KC). Zdaniem powoda oczywistym jest, że organy pozwanej spółki m.in. w osobie dłużnika doskonale zdawały sobie doskonale sprawę w jakich okolicznościach doszło do nabycia nieruchomości przez pozwaną spółkę. Powód powołał się na domniemanie wynikające z art. 527 par 4 KC. Według niego dłużnik dokonał czynności sprzedaży sam ze sobą. Z jednej strony sprzedając spółce nieruchomość powiększył jej majątek, a z drugiej jako współwłaściciel spółki ponownie stał się właścicielem tej nieruchomości tylko z innego tytułu. Powód podkreślił, że nie posiada wiedzy na temat formy uregulowania płatności z kwestionowanej umowy sprzedaży, ani na temat tego co dłużnik zrobił ze środkami uzyskanymi ze sprzedaży. Zważywszy na powiązania osobowe dłużnika z pozwaną spółką oraz datę czynności według powoda można przypuszczać, że umowa sprzedaży była fikcyjna. Została zawarta w celu stworzenia tytułu prawnego do przeniesienia własności nieruchomości przez dłużnika i uniemożliwienia wierzycielowi zaspokojenia się z tego składnika majątku dłużnika. Nieruchomość została zbyta gdy dłużnik posiadał już wiedzę, że toczy się przeciw niemu postępowanie egzekucyjne. Powód podał, że dłużnik nie posiada innego wartościowego majątku. Jedyne taki majątek nieobciążony stanowią udziały dłużnika w pozwanej spółce. Wartość sporu powód określił jako wartość nieruchomości, której dotyczyła zakwestionowana umowa sprzedaży. Powód sam przyjął, że 1 ar lasu jest wart 500 zł, co w przeliczeniu przez areal działki objętej umową sprzedaży dało mu kwotę 88.500 zł i tą sumę wskazał jako wartość przedmiotu sporu.

Pozwana spółka (...) sp. z o.o. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (k. 54-55).

Pozwana spółka podniosła, że powództwo w tej sprawie jest niezasadne. Ciężar udowodnienia przesłanek wynikających z art. 527 KC, które powinny być spełnione kumulatywnie, spoczywa na powodzie. W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki konieczne do uznania czynności prawnej określonej w petitum pozwu za bezskuteczną w stosunku do powoda. Art. 527 KC i następne w żadnym miejscu nie przewidują możliwości uznania czynności prawnej za bezskuteczną tylko i wyłącznie w przypadku chęci wierzyciela skierowania egzekucji do konkretnego składnika majątkowego jaki wyszedł z majątku dłużnika. Warunkiem niezbędnym uznania czynności prawnej za bezskuteczną jest aby została ona dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela a nadto dłużnik powinien mieć świadomość takiego pokrzywdzenia. Powód obecnie posiada pełną świadomość faktu, iż nieruchomość, dla której prowadzona jest KW nr (...) nie jest objęta współnością majątkową małżeńską, a zatem wierzyciel nie ma przeszkód do prowadzenia egzekucji z udziału należącego do dłużnika P. W. (1), czy jego ewentualnego przejęcia. Ponadto dłużnik P. W. (1) jest współnikiem pozwanej spółki, posiadającym 6600 udziałów. Jest przy tym oczywiste, iż na wartość rynkową wskazanych udziałów składa się również m.in. nieruchomość będąca przedmiotem czynności prawnej jakiej uznania bezskuteczności wobec

siebie domaga się obecnie powód. Okoliczność, że organ egzekucyjny zażądał zaliczki na dokonanie wyceny udziałów dłużnika w pozwanej spółce nie stanowi jakiegokolwiek przeszkody do prowadzenia egzekucji ze wskazanego składnika majątkowego (lub jego przejęcia), którego wartość wielokrotnie przekracza wierzytelność powoda. Strona pozwana zaznaczyła też, że umowa sprzedaży nieruchomości z dnia 25.03.2016 r., była następstwem umowy przedwstępnej z dnia 2 czerwca 2015 r., podczas gdy dłużnik we wskazanym okresie prowadził proces z powodem, zaś wierzytelność stwierdzona nakazem zapłaty z dnia 15.04.2015 r. sygn. akt I Nc 36/15 pozostawała sporna. Zdaniem pozwanej nie można zatem uznać aby sprzedaż przez dłużnika nieruchomości objętej KW (...) krzywdziła powoda, który posiada możliwość zaspokojenia swojej wierzytelności z majątku dłużnika. Według pozwanej trudno też przyjąć, że istniała świadomości dłużnika dotycząca pokrzywdzenia wierzyciela w skutek rozporządzenia w/w nieruchomością, skoro dłużnik posiadał i posiada nadal majątek wystarczający na zaspokojenie wierzytelności powoda. Ponadto zobowiązując się do zawarcia umowy przenoszącej własność dłużnik uznawał wierzytelność powoda za bezzasadną, a co najmniej sporną. Trudno zatem przyjąć złą wiarę strony pozwanej, czy jej wiedzę o jakimkolwiek działaniu zbywcy nieruchomości ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, której to świadomości nie posiadał nawet dłużnik.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 lutego 2013 r. powód zawarł z P. W. (1) i R. W.-pożyczkobiorcami umowę pożyczki, w ramach której pożyczył im kwotę 165.000 zł z terminem zwrotu do dnia 4 marca 2014 r. Kwota pożyczki była oprocentowana w wysokości min. 4% miesięcznie, w razie opóźnienia pożyczkobiorcy byli zobowiązani do zapłaty odsetek karnych w wysokości 8% za każdy miesiąc zwłoki. Zabezpieczeniem umowy pożyczki był wystawiony przez P. W. (1) weksel in blanco. Wobec braku spłaty pożyczki w ustalonym terminie powód wypełnił weksel, a w dniu 7.04.2015 roku wystąpił na drogę sądową przeciwko P. W. (1).

W dniu 15 kwietnia 2015 r. sygn. akt I Nc 36/15 Sąd Okręgowy w Nowym Sączu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał P. W. (1) aby zapłacił z weksla powodowi B. B. (1) kwotę 218.717,67 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28.02.2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 9.951 zł w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zapłaty, albo wniósł w tym terminie zarzuty.

W dniu 2.07.2015 roku na powyższy nakaz zapłaty została nadana klauzula wykonalności na wniosek powoda.

P. W. (1) złożył w dniu 7.05.2015 roku zarzuty od nakazu zapłaty, podnosząc, że nigdy nie zawierał z powodem porozumienia wekslowego w przedłożonej do pozwu treści. Podniósł, że weksel in blanco został uzupełniony niezgodnie z treścią porozumienia wekslowego. P. W. (1) wskazywał na to, że łączyło go z powodem wspólne przedsięwzięcie dotyczące obrotu olejem rzepakowym z Białorusi. B. B. (1) zobowiązał się zasilić finansowo spółkę Instytut (...) sp. z o.o. w wysokości 165.000 zł, w zamian za co miał zostać dopuszczony do spółki w charakterze wspólnika. P. W. (1) zaznaczył, że kwotę z umowy pożyczki wniósł do w/w spółki. Zdaniem P. W. (1) istotą umowy pożyczki oraz wręczenia B. B. (2) weksla in blanco było zabezpieczenie powoda do dopuszczenia go w charakterze wspólnika do spółki (...) sp. z o.o. w razie nie dojdęcia do skutku tego założenia P. W. (1) miał zwrócić powodowi kwotę 165.000 zł. Do w/w spółki po podwyższeniu kapitału zakładowego weszła żona B. B. (1), a jego syn został członkiem zarządu. Według P. W. (1) B. B. (1) starał się wyłudzić od niego pieniądze, inicjując postępowania i przedstawiając wypełniony weksel in blanco.

Zarzuty P. W. (1) od nakazu zapłaty zostały odrzucone postanowieniem z dnia 17.06.2015 roku z uwagi na brak uzupełnienia brakufiskalnego opłaty od zarzutów. Postanowienie to P. W. (1) zaskarżył, twierdząc, że nie otrzymał nigdy wezwania do uiszczenia opłaty od zarzutów. Jego zażalenie zostało odrzucone z uwagi na nieuzupełnienie braku w postaci opłaty od zażalenia postanowieniem z dnia 19.10.2015 roku. Postanowieniem z dnia 22.06.2016 roku Sąd Apelacyjny w Krakowie uchylił postanowienie tut. Sądu z dnia 19.10.2015 roku do ponownego rozpoznania. Postanowieniem z dnia 15.12.2016 roku odrzucono zażalenie pozwanego na postanowienie tut. Sądu z dnia 17.06.2015 roku.

(dowód: odpis nakazu zapłaty z dnia 15.04.2015 roku k. 11, umowa pożyczki, k.41-42, w aktach I Nc 36/15: nakaz zapłaty z dnia 15.04.2015 roku, zarzuty od nakazu zapłaty k. 26-28, postanowienie z dnia 17.06.2015 roku k. 62,

zażalenie pozwanego k. 73, postanowienie z dnia 19.10.2015 roku k. 93, postanowienie z dnia 22.06.2016 roku k. 171-173, postanowienie z dnia 15.12.2016 roku k. 221, zeznania świadka P. W. (1) k. 108 -109 00:01:16, zeznania powoda B. B. (1) k. 109 00:54:36)

Pod koniec 2014 roku doszło do spotkania biznesowego Ł. Ś., Ł. T. i P. W. (1). P. W. (1) przedstawił partnerom wymyślony przez siebie plan nowej inwestycji. P. W. (1) wskazywał na posiadanie przez siebie nieruchomości w Z., na której była możliwość prowadzenia wydobywania żwirów i piasków. Po zakończeniu wydobywania P. W. (2) planował zalać wyrobisko wodą z Dunajca i rozpocząć prowadzenie na tej nieruchomości działalności turystyczno – rekreacyjnej. W planach było wybudowanie domków z miejscem do wypoczynku dla gości i stawów rybnych. Propozycja P. W. (1) spotkała się z aprobatą Ł. Ś. i Ł. T.. Ł. Ś. i Ł. T. posiadali doświadczenie w zdobywaniu środków finansowych na prowadzenie nowych działalności, znali osoby zajmujące się pozyskiwaniem dotacji unijnych. Wszyscy trzej postanowili utworzyć spółkę prawa handlowego na potrzeby wyżej przyjętych założeń biznesowych.

W dniu 13.01.2015 roku została zawarta umowa spółki (...) z ograniczoną odpowiedzialnością. Jej współnikami zostali P. W. (1) posiadający 6.600 udziałów o łącznej wartości 330.000 zł (50%), Ł. Ś. posiadający 3.300 udziałów o łącznej wartości 165.000 zł (25%) i Ł. T. posiadający 3.300 udziałów o łącznej wartości 165.000 zł (25%). W skład zarządu spółki wszedł P. W. (1) jako prezes zarządu i Ł. Ś. jako wiceprezes zarządu. Do reprezentacji spółki uprawnieni byli co najmniej dwaj członkowie zarządu działający łącznie. Przedmiotem działalności spółki była m.in. działalność związana z wydobywaniem żwiru i piasku.

P. W. (1) zażądał 250.000 zł za sprzedaż działek nr (...) położonych w miejscowości Z. obj KW (...). Ł. Ś. i Ł. T. dokonali weryfikacji pod względem możliwości wydobywczych na w/w działkach, przeanalizowali zakup tej nieruchomości pod kątem możliwości uzyskania dotacji unijnych. Stwierdzili, że zakup proponowanej przez P. W. (1) działki jest atrakcyjny.

W związku z planami inwestycyjnymi i wcześniejszymi rozmowami w dniu 2.06.2015 roku (...) sp. z o.o. reprezentowana przez wiceprezesów zarządu: i Ł. Ś. i Ł. T. zawarli w formie pisemnej umowę przedwstępną sprzedaży działki pod inwestycję budowy stawów rybnych o nr 15/1 i 17 położonych w miejscowości Z. obj KW (...). Strony umowy ustaliły, że umowa przyrzeczona zostanie zawarta do dnia 5.01.2016 roku, a cena sprzedaży wyniesie 250.000 zł. Na poczet zobowiązania z tytułu ceny kupujący przelewem wpłacili P. W. (1) kwotę 11.000 zł. Pozostałą część ceny zobowiązali się zapłacić nie później niż do 5.01.2016 roku.

W wykonaniu tej umowy przedwstępnej P. W. (1) dokonał zbycia stanowiącej jego majątek osobisty nieruchomości objętej księgą wieczystą (...), tj. działek nr (...) położonych w miejscowości Z. na rzecz (...) Spółka z o.o. na podstawie umowy sprzedaży zawartej w dniu 25 marca 2016 r. w formie aktu notarialnego Rep. A nr (...) sporządzonego przed notariuszem K. K., za cenę 250.000 zł. Pozwaną spółkę na potrzeby zawarcie tej umowy reprezentował jako pełnomocnik Ł. Ś. działający na podstawie pełnomocnictwa udzielonego w trybie art. 210 ksh przez Zgromadzenie (...) z dnia 25.03.2015 roku, uchwałą nr 2. Do aktu notarialnego przedłożono też uchwałę nr 1 Zgromadzenia (...) z dnia 25.03.2015 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie przez Spółkę nieruchomości położonych w Z. za cenę 250.000 zł. Nieruchomość sprzedawana stanowiła działki niezabudowane, położone na terenie podmokłym i zalewowym, posiadające dostęp do drogi publicznej. Cena sprzedaży została uiszczona przez pozwaną Spółkę na rzecz P. W. (1) w ratach: z dnia 2.06.2015 roku na 11.000 zł, z dnia 15.09.2015 roku na 6.000 zł, z dnia 5.10.2015 roku na 20.000 zł, z dnia 6.10.2015 roku na 20.000 zł, z dnia 9.10.2015 roku na 45.000 zł, z dnia 13.10.2015 roku na 20.000 zł, z dnia 5.11.2015 roku na 6.000 zł, z dnia 21.12.2015 roku na 45.000 zł, z dnia 11.01.2016 roku na 51.000 zł, z dnia 14.01.2016 roku 26.000 zł. P. W. (1) zainwestował te środki w działalność spółki (...) zajmującej się montażem ogrzewania indukcyjnego, której działalność została zamknięta na początku 2018 roku.

W momencie nabywania w/w nieruchomości współnicy tej spółki w osobach Ł. Ś. i Ł. T. nie wiedzieli o zadłużaniu P. W. (1) wobec powoda. Wiedzą tą posiadli dopiero z momentem rozpoczęcia spraw sądowych i postępowań egzekucyjnych w połowie 2017 roku. Obecnie udziałowcami w pozwanej spółce pozostają P. W. (1) i Ł. Ś., udziały Ł. T., który odszedł ze spółki pozostały wolne. Dla pozwanej spółki w/w nieruchomość jest warta około 1-2 mln złotych w zależności od tego

ile będzie znajdować się na niej kruszcu. Pozwana Spółka jako podwykonawca prowadzi obecnie usługi budowlane w Hiszpanii.

(dowód: odpis KRS k. 10 i k. 58, wydruki elektroniczne kw k. 33-40, przedwstępna umowa sprzedaży k. 60, kserokopia aktu notarialnego k. 83-85, dowody wpłat k.91-100, zeznania członka zarządu pozwanej (...) sp. z o.o. Ł. Ś. k. 109 1:01:02, zeznania świadka P. W. (1) k. 108 -109 00:01:16)

W dniu 2.03.2016 roku powód złożył u Komornika Sądowego J. J. wniosek o wszczęcie przeciwko P. W. (1) postępowania egzekucyjnego w oparciu o odpis prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 15.04.2015 roku do sygn. I Nc 36/15, domagając się: zajęcia kont bankowych dłużnika, towarów znajdujących się w firmie dłużnika, zajęcia ruchomości i wierzytelności należących do dłużnika, wynagrodzeń i świadczeń emerytalno-rentowych. Sprawę zarejestrowano do sygn. KM 291/16. Pismem z dnia 14 kwietnia 2016 r. komornik przesłał powodowi informację o nieruchomościach będących własnością lub współwłasnością dłużnika P. W. (1), wskazując na: dz. (...) położoną w C. obj KW (...) będącą własnością dłużnika, dz. ewid (...) poł. w miejscowości K. obj KW (...) objętą współwłasnością ustawową wpisaną na rzecz dłużnika P. W. (1) i J. W., dz. (...) poł. w miejscowości K. obj KW (...) objętą współwłasnością ustawową wpisaną na rzecz dłużnika P. W. (1) i J. W., dz. (...) w Z. obj KW (...) stanowiącą własność dłużnika oraz dz. (...) położoną w Z. obj. KW (...) stanowiącą własność dłużnika.

W trakcie postępowania sądowego do sygn. akt I Nc 36/15 powód powziął wiedzę, że P. W. (1) posiada wraz z żoną rozdzielność majątkową. Małżonkowie nie ujawnili jednak tej okoliczności sądowi wieczystoksięgowemu, dlatego nie dokonano zmian w księgach wieczystych. Powód zainicjował zatem przed Sądem Rejonowym w Nowym Sączu postępowanie o ustanowienie rozdzielności majątkowej pomiędzy P. i J. W. z dniem 6.10.2017 roku, które zarejestrowano do sygn. III RC 327/17. W toku tej sprawy małżonkowie P. i J. W. przedłożyli umowę z dnia 9.11.2012 roku zawartą przed notariuszem S. C. nr rep (...) w której wyłączyli ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej, wprowadzając ustrój rozdzielności majątkowej bez wyrównania dorobków. Wobec powyższego powód cofnął pozew w sprawie do sygn. III RC 327/17, a postępowanie umorzono.

Wobec faktu, że nieruchomość objęta księgą wieczystą (...), stanowiąca działki nr (...) położona w miejscowości K. - zgodnie z treścią tej księgi wieczystej stanowiła współwłasność na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej P. i J. W. oraz wiedzy o ustanowieniu rozdzielności majątkowej małżeńskiej dłużnika i jego żony powód zwrócił się do komornika o zażądanie od dłużnika w trybie art. 801 k.p.c. złożenia wyjaśnień w przedmiotowej kwestii. W piśmie z dnia 9.06.2016 roku komornik poinformował powoda, że dokumenty potwierdzające rozdzielność majątkową P. i J. W. nie mają wpływu na dalszy bieg egzekucji, bo organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania praw majątkowych dłużnika pozostającego w związku małżeńskim w tym istnienia ustroju wspólności ustawowej.

W piśmie z dnia 8.09.2017 roku komornik poinformował powoda, że nieruchomość objęta księgą wieczystą nr (...) stanowiąca działkę nr (...) położona w miejscowości C. jest częściowo zabudowana budynkiem. Budynek ten posadowiony jest też na działce nr (...) objętej księgą wieczystą nr (...), która to działka stanowi własność pozwanej spółki (...) Spółka z o.o. W związku z tym komornik, powołując się na niemożności dokonania opisu i oszacowania ww. nieruchomości w tej części postępowanie egzekucyjne umorzył.

W toku postępowania egzekucyjnego komornik zajął m.in. udziały dłużnika P. W. (1) w spółce (...) z ograniczoną odpowiedzialnością i innych spółkach prawa handlowego. W piśmie z dnia 26.09.2017 roku komornik poinformował powoda o tym, że jeśli podtrzymuje on wniosek o sprzedaż udziałów dłużnika to konieczne jest ustalenie ich aktualnej wartości, a według wstępnych ustaleń koszt ustalenia wartości rynkowej spółki oraz wartości udziałów wyniesie od 4 do 20.000 zł. Powód został wezwany do uiszczenia zaliczki na wycenę udziałów, bowiem pismem z dnia 2.01.2018 roku wniósł o dokonanie sprzedaży przez komornika wszystkich udziałów P. W. (1) w spółce (...) sp. z o.o.

P. W. (1) nie pobiera wynagrodzenia w ramach pracy na rzecz (...) sp. z o.o. Obecnie opiekuje się małoletnim synem w M.. Nadzoruje też prace spółki (...) sp. z o.o. w Hiszpanii.

(dowód: wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego k. 12, zawiadomienie wierzyciela o stanie egzekucji k. 14 i 24-27 i k. 32 i k. 43, wydruki elektroniczne kw k. 15-23 i k. 28-31 i k. 33-40, wnioski o dokonanie sprzedaży udziałów k. 102-104, w aktach III RC 327/17: umowa majątkowa małżeńska k. 36, zeznania członka zarządu pozwanej (...) sp. z o.o. Ł. Ś. k. 109 1:01:02, zeznania świadka P. W. (1) k. 108 -109 00:01:16, zeznania powoda B. B. (1) k. 109 00:54:36)

Powód wystąpił na drogę sądową w trybie art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece o uzgodnienie treści księgi wieczystej co do nieruchomości objętej kw (...) poprzez wpisanie w księdze wieczystej udziałów co do nieruchomości, w ten sposób że w 1/2 przysługuje P. W. (1), a w 1/2 małżonce dłużnika.

(okoliczność niesporna)

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, zalegających w aktach I Nc 36/15 i III RC 327/17. Prawdziwość i wiarygodność tych dokumentów nie była przez strony kwestionowana, nie budziła też wątpliwości Sądu.

Ustaień faktycznych dokonano również w oparciu o zeznania świadka P. W. (1), powoda B. B. (1) i przedstawiciela pozwanej spółki- członka zarządu Ł. Ś..

Zeznania członka zarządu pozwanej (...) sp. z o.o. Ł. Ś. Sąd uznał w całości za wiarygodne. Członek zarządu pozwanej wyczerpująco i chronologicznie przedstawił proces rozmów a następnie współpracę nawiązaną z dłużnikiem powoda P. W. (1). Wyjaśnił w jakich okolicznościach została zawarta umowa spółki i umowa sprzedaży nieruchomości położonej w Z. oraz moment dowiedzenia się przez niego o zobowiązaniach P. W. (1) wobec powoda. Zeznania te były logiczne i nie zawierały żadnych sprzeczności.

Z zeznaniami Ł. Ś. korespondowały zeznania dłużnika-świadka P. W. (1), którym Sąd również w pełni dał wiarę. Świadek P. W. (1) opisał swoją współpracę finansową z powodem i to w jaki sposób powstała wierzytelność objęta nakazem zapłaty do sygn. I Nc 36/15. Nie ukrywał, że nie chce dobrowolnie spłacić powoda, bowiem łączyły ich zobowiązania biznesowe, z których powód się nie wywiązał. Świadek nie ukrywał też tego, że cały czas posiada wartościowy majątek, z którego powód może się zaspokoić. Powyższe okoliczności potwierdzały prawdopodobność świadka.

Powód bardzo zadkowo i lakonicznie przedstawił tylko kulisy współpracy z P. W. (1). Nie posiadał żadnych dokładnych informacji dotyczących zainicjowanego przez siebie postępowania egzekucyjnego.

Sąd pominął dowód z dokumentów znajdujących się w aktach KM 291/16, z uwagi na cofnięcie tego wniosku dowodowego przez powoda-k.101.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Instytucja skargi pauliańskiej stanowi pomoc dla wierzyciela w uzyskaniu zaspokojenia z majątku dłużnika pomimo rozdysponowania tym majątkiem w czasie, kiedy dłużnik winien liczyć się z koniecznością spłaty należności, a poprzez dokonaną czynność stał się niewypłacalny w ogóle lub w stopniu wyższym niż był przed dokonaniem czynności. Zgodnie art.527 § 1 k.c. gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Na podstawie tego przepisu można wyróżnić następujące przesłanki warunkujące możliwość skorzystania przez uprawnionego z ochrony pauliańskiej: istnienie godnego ochrony interesu wierzyciela w postaci wierzytelności; dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią; pokrzywdzenie wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika; dokonanie przez dłużnika czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela; uzyskanie wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę

trzecią; działanie osoby trzeciej w złej wierze. Dla zastosowania skargi pauliańskiej wszystkie wymienione przesłanki muszą wystąpić kumulatywnie, a ciężar ich udowodnienia co do zasady – zgodnie z regułą dowodową wyrażoną w art. 6 KC – obciąża wierzyciela, który jest uprawniony do zaskarżenia czynności prawnej dłużnika.

W związku z koniecznością kumulatywnego spełnienia w/w przesłanek dla zastosowania skargi pauliańskiej na gruncie przedmiotowej sprawy Sąd odniósł się jedynie do tych, których powód nie udowodnił, co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia powództwa.

Przede wszystkim w tym procesie powód nie udowodnił, aby w wyniku czynności prawnej- umowy sprzedaży działek nr (...) położonych w miejscowości Z. zawartej przez dłużnika (...) Spółka z o.o. w dniu 25 marca 2016 r.- strona pozwana uzyskała korzyść majątkową. Już z uwagi na brak udowodnienia tej przesłanki powództwo podlegało oddaleniu.

Podkreślić należy, że nie każda czynność prawna powodująca zmniejszenie majątku dłużnika może być uznana za krzywdzącą dla wierzyciela. Nie będzie miała takiego charakteru wówczas, gdy dłużnik otrzymał za swoje świadczenie ekwiwalent. W toku tej sprawy w związku z zarzutem powoda dotyczącym fikcyjności umowy sprzedaży z dnia 25.03.2016 roku pozwana spółka przedstawiła dowody dokumentujące wpłaty ratalne całej ceny sprzedaży wynikającej z tej umowy. Cenę nabycia nieruchomości położnych w miejscowości Z. w tej umowie strony określiły na 250.000 zł, podczas gdy sam powód wartość tej nieruchomości określił na kwotę niższą tj. 85.000 zł.

W niniejszej sprawie to na powodzie spoczywał obowiązek wykazania, że ze względu na brak ekwiwalentności świadczeń z umowy sprzedaży z dnia 25.03.2016 roku nastąpiło jego pokrzywdzenie jako wierzyciela. Powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie złożył wniosku dowodowego, o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy, który potwierdziłby, że cena nieruchomości określona w umowie była zaniżona w kontekście tej otrzymanej przez dłużnika. Powód nie wykazał zatem, że cena sprzedaży nieruchomości nie odpowiadała jej wartości rynkowej, a co za tym idzie, nie wykazał że strona pozwana uzyskała jakąkolwiek korzyść majątkową. W takiej sytuacji nie można też uznać, że została spełniona przesłanka w postaci pokrzywdzenia wierzyciela. Kwestia uzyskania przez stronę pozwaną korzyści majątkowej została w tej sprawie całkowicie pominięta przez powoda, skoro sam wskazywał na wartość nieruchomości niższą niż cena nabycia jaką w drodze umowy sprzedaży uzyskał dłużnik.

W okolicznościach niniejszej sprawy powód nie udowodnił też, aby czynność prawna- kwestionowana umowa sprzedaży- została dokonana z jego pokrzywdzeniem. Przesłanką udzielenia ochrony pauliańskiej jest dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z pokrzywdzeniem wierzycieli. Na gruncie przepisów o skardze pauliańskiej pojęcie to nie jest wiązane z poniesieniem przez wierzyciela szkody (wyrok SN z dnia 29 czerwca 2004 r., II CK 367/03, LEX nr 174173). W art. 527 § 2 KC ustawodawca określił, że czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był poprzednio. W doktrynie oraz w orzecznictwie na ogół przyjmuje się, że niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 § 2 KC. oznacza taki stan majątku dłużnika, w którym egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi. W świetle powyższego powód nie udowodnił niewypłacalności dłużnika. Powód w toku tej sprawy powoływał się na wszczęte postępowanie egzekucyjne. Postępowanie egzekucyjne jest nadal prowadzone przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu J. J. do sygn. Km 291/16. Komornik umorzył to postępowanie tylko w części dotyczącej nieruchomości obj księgą wieczystą nr (...) prowadzonej dla dz. (...) częściowo zabudowanej budynkiem. Egzekucja jest jednak nadal prowadzona z innych wartościowych składników majątkowych dłużnika P. W. (1). Sam fakt, że dłużnik nie chce dobrowolnie spełnić świadczenia na rzecz powoda i otwarcie mu to przyznał, nie świadczy o jego niewypłacalności.

Nie budzi wątpliwości, że sam fakt dokonania przez dłużnika określonej czynności prawnej nie narusza żadnych praw wierzyciela, jeżeli może on zaspokoić swą wierzytelność z innego majątku dłużnika. Warunkiem akcji pauliańskiej jest wykazanie przez skarżącego (wierzyciela), że przysługuje mu względem dłużnika wierzytelność oraz że nie może być ona zaspokojona z majątku dłużnika na skutek zdziałanej przez niego czynności prawnej, w wyniku której stał się

niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w stopniu wyższym niż był przed dokonaniem tej czynności (A. Ohanowicz (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 947; L. Stecki (w:) J. Winiarz, Komentarz, t. I, 1989, s. 536; wyrok SA w Lublinie z dnia 20 listopada 1996 r., I ACr 306/96, Apel. Lub. 1997, nr 2, poz. 9). Na podstawie powyższych rozważań, okoliczności tych powód nie udowodnił.

Kolejną przesłanką skargi pauliańskiej jest świadomość strony pozwanej, czyli osoby trzeciej zawierającej umowę z dłużnikiem, iż ten czynił to z pokrzywdzeniem wierzyciela. Wykazanie, że osoba trzecia wiedziała, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, ułatwia domniemanie prawne wynikające z art. 527 § 4 KC. zgodnie z którym jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli korzyść majątkową uzyskał przedsiębiorca pozostający z dłużnikiem w stałych stosunkach gospodarczych, domniemywa się, że było mu wiadome, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Wymieniony powyżej przypadek stanowi tzw. domniemanie- iuris tantum – usuwalne, a ciężar jego obalenia spoczywa na stronie pozwanej.

W niniejszym postępowaniu strona pozwana obaliła domniemanie wynikające z art. 527 § 4 KC. Zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawę do wniosku, że pozwana spółka - zawierając umowę z dnia 25.03.2016 roku - nie wiedziała o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Także przy dołożeniu należytej staranności nie mogła dowiedzieć się o tym, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Świadomość ta pozwanej spółki nie może być przy tym odnoszona-jak chciał powód-tylko do wiadomości istniejącej po stronie dłużnika P. W. (1)-który był jednym ze wspólników pozwanej i jej prezesem. Świadomość tą należy bowiem odnieść również do stanu wiedzy pozostałych dwóch wspólników i członków zarządu pozwanej (...) sp. z o.o. tj. Ł. Ś. i Ł. T.. Sporna umowa została zawarta w wyniku wywiązania się przez dłużnika i stronę pozwaną z zawartej w dniu 2.06.2015 roku przedwstępnej umowy sprzedaży. Umowa przyrzeczona jak i wcześniejsza umowa przedwstępna zostały zawarte we wczesnym okresie funkcjonowania pozwanej spółki, w zasadzie w momencie gdy dłużnik P. W. (1), Ł. T. i Ł. Ś. realizowali plan, który wynikał z samej idei założenie (...) sp. z o.o. Wszyscy trzej byli pochłonięci realizacją przyjętych założeń, tego jak spółka będzie funkcjonowała. W tym okresie wspólnicy pozwanej spółki nie zajmowali się w ogóle sferą finansową P. W. (1). On sam na moment zawarcia umowy sprzedaży kwestionował roszczenia powoda w sprawie I Nc 36/15. Dłużnik P. W. (1) nie sygnalizował pozostałym wspólnikom spółki i członkom zarządu aby miał problemy finansowe i posiadał niespłacone długi wobec jakichkolwiek wierzycieli. W postępowaniu I Nc 36/15, o wytoczeniu którego wiedzy nie mieli pozostali wspólnicy i członkowie zarządu pozwanej, dłużnik zwalczał roszczenia powoda. O problemach finansowych dłużnika P. W. (1), wierzytelności powoda, postępowaniu egzekucyjnym pozwana spółka rozumiana jako dwóch pozostałych wspólników i członków zarządu dowiedziała się dopiero w połowie 2017 roku.

O działaniu pozwanej w złej wierze przy zawieraniu umowy z dnia 25.03.2016 roku nie może świadczyć też i to, że spółkę na potrzeby jej zawarcia reprezentował ustanowiony uchwałą nr 2 Zgromadzenia Wspólników z dnia 25.03.2016 roku w trybie art. 210 § 1 KSH pełnomocnik w osobie Ł. Ś.. Z mocy art. 210 § 1 KSH w umowie między spółką a członkiem zarządu oraz w sporze z nim spółkę reprezentuje rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników. Art. 210 § 1 k.s.h. ma chronić spółkę, jej wspólników i wierzycieli przed niekorzystnymi dla spółki decyzjami jej zarządu (por. wyrok SN z dnia 9 września 2010 r., I CSK 679/09, LEX nr 622199). Wszystkie sytuacje związane z zawieraniem umów w sytuacjach wynikających z cyt. przepisu mogą bowiem prowadzić do nadużyć, w szczególności naruszyć interesy spółki, na przykład przez zaniżenie ceny itp. (por. SN w wyroku z dnia 11 marca 2010 r., IV CSK 413/09, LEX nr 677902). Zawierając sporną umowę sprzedaży pozwana spółka była związana treścią w/w przepisu. Ponadto działania, które podejmował w jej imieniu pełnomocnik miały na celu właśnie uniknięcie sprzeczności interesów pomiędzy spółką a członkiem zarządu-dłużnikiem. Trudno w tym kontekście przyjąć, że pozwana wiedziała lub mogła przypuszczać, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela-powoda.

Ponadto z mocy art. 533 KC osoba trzecia, która uzyskała korzyść majątkową wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli, może zwolnić się od zadośćuczynienia roszczeniu wierzyciela żądającego uznania czynności za bezskuteczną, jeżeli zaspokoi tego wierzyciela albo wskaże mu wystarczające do jego zaspokojenia mienie dłużnika. Strona pozwana wskazała na wartościowe mienie dłużnika tj. udziały jakie posiada w

(...) sp. z o.o. oraz udział dłużnika 1/2 części w nieruchomości obj KW (...), wobec ustanowienia między dłużnikiem i jego żoną rozdzielności majątkowej małżeńskiej. Z tych składników majątkowych dłużnika, powód prowadzi cały czas egzekucję, która obecnie nie została jeszcze zakończona.

Z uwagi na brak spełniania powyższych przesłanek skargi paulińskiej Sąd oddalił powództwo.

Z uwagi na wynikającą z art. 98 KPC zasadę ponoszenia kosztów procesu, Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanej spółki koszty zastępstwa prawnego w kwocie 5417 zł w oparciu o par 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 t.j. z dnia 2018.01.30) obowiązującego w dacie złożenia pozwu, powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa.